

Skötselplan för naturreservatet Rissavaara

Denna skötselplan är en bilaga till länsstyrelsens beslut 2020-06-04 om utvidgning av naturreservatet Rissavaara.

Innehållsförteckning

1	Allmänt.....	1
2	Prioriterade bevarandevärden.....	1
3	Mål och åtgärder.....	2
3.1	Naturmiljövärden.....	2
3.1.1	Skogliga värdekärnor.....	2
3.1.2	Skogliga utvecklingsmarker/arronderingsmarker.....	3
3.2	Kulturmiljövärden.....	3
3.3	Anläggningar och information.....	3
3.4	Gränser.....	4
3.5	Tillfartsvägar.....	4
4	Sammanfattning av skötselåtgärder.....	5
5	Källhänvisning.....	5
6	Bilagor.....	5

1 Allmänt

Denna skötselplan anger riktlinjerna och målen för skötseln av **naturreservatet Rissavaara**. Vid planering och utförande av skötselåtgärder ska syftet med naturreservatet och reservatsföreskrifterna vara styrande. Andra aktuella regelverk och riktlinjer ska också beaktas. Bevarandemålen för de ingående naturtyperna styr vilken slags naturvårdande skötsel som planeras.

Västra delen av naturreservatet ägs av Sveaskog. Den östra delen består av tre privata fastigheter (Kompelusvaara 1:9, Kompelusvaara 1:6, Kompelusvaara 1:10). Större skötselåtgärder som berör annan markägare än Naturvårdsverket ska alltid föregås av samråd med markägaren.

2 Prioriterade bevarandevärden

Skälen för bildandet av reservatet samt dess prioriterade bevarandevärden är den urskogsartade, gamla höjdlägesgranskogen samt den bördiga gamla gran- och sumpskogen med dess stora biologiska mångfald och dess friluftsvärden. Skogen i reservatet består i huvudsak av gammal, granurskog med gott om död ved i form av rötbrutna granlångor och stående, döda granar. Områdets mycket höga naturvärden förstärks ytterligare av den bitvis rikliga tillgången på gamla lövträd, den rikliga mängden rödlistade arter samt området förhållandevis östliga läge i Sverige.

Skogsavverkning eller annan exploatering skulle innebära att områdets naturvärden förstörs.

3 Mål och åtgärder

3.1 Naturmiljövärden

9010 Taiga
7142 Öppna mossar och kärr
7310 Aapamyrrar

Skogen i naturreservatet utgörs till största delen av naturskogsmiljöer i olika successionsstadier efter brand. Granskog i sen succession och av hög ålder dominerar. I reservatet ingår även vissa områden som är påverkade av modernt skogsbruk. Det är i första hand i dessa bestånd som aktiv naturvårdsskötsel kan komma att bli aktuellt. Förutom i arronderings- och utvecklingsmarkerna har majoriteten av reservatet en mycket låg påverkansgrad med få avverkningsspår.

Spår av bränder finns på många platser i reservatet men länsstyrelsen gör ändå bedömningen att naturvårdsnyttan av en brand skulle vara lägre än den skada som en hård brand skulle kunna innebära för ingående miljöer och arter. Med anledning av ovanstående planeras ingen naturvårdsbränning inom reservatet och spontant uppkomna bränder kan släckas. Vid släckningsarbete ska så skonsamma metoder som möjligt användas och naturliga begränsningslinjer så som vägar, vattendrag och rågångar nyttjas i första hand. Fysiska ingrepp som fällning av träd eller anläggande av mineralgator ska undvikas.

Länsstyrelsen har inte genomfört någon riktad naturvärdesinventering av reservatets våtmarker, sjöar eller vattendrag. Utifrån den kunskap vi har föreslås ingen aktiv skötsel av dessa områden.

Målsättningen är att främmande arter (t ex contortatall) som bedöms utgöra ett hot mot ekosystemen inte ska förekomma i reservatet.

3.1.1 Skogliga värdekärnor

De skogliga värdekärnorna domineras av granskog i sen succession och av hög ålder där det generellt finns gott om gamla överståndare och rikligt med död ved. Fortsatt fri utveckling med intern dynamik bedöms vara den bästa skötselåtgärden för att bevara naturvärdena i områdets värdekärnor.

Bevarandemål

- Naturvärden ska bevaras och växt- och djurlivet ska tillåtas utvecklas fritt. Förändringar i naturtillståndet ska endast ske genom naturlig succession och naturliga processer.
- Främmande arter som t ex contortatall ska inte förekomma.

Skötselåtgärder

- Inga aktiva skötselåtgärder, med undantag för avveckling av främmande arter som upptäcks inom reservatets värdekärnor.

3.1.2 Skogliga utvecklingsmarker/arronderingsmarker

Längs den södra reservatsgränsen ingår två utvecklingsmarker som påverkats av äldre avverkningar och nu består av restskogar av gammal gran och björk. Centralt i reservatet finns en arronderingsmark i form av en nyare avverkning och längs den västra reservatsgränsen finns en arronderingsmark med ett hygge där det står contortatall. Det är endast i det sistnämnda beståndet som naturvårdsåtgärder är lämpliga, dessa beskrivs nedan under rubriken skötselområde A. I övriga bestånd bedöms fri utveckling med intern dynamik vara den bästa skötselåtgärden för att bevara och stärka naturvärdena.

Skötselområde A

Skötselområde A (Bilaga B) utgörs av ett bestånd med contortatall. Detta bestånd är inventerat och planerat av Länsstyrelsen för att avverkas. Avverkningen av contortatallen bör ske senast 2025. Om ytterligare contortatall eller andra främmande arter upptäcks inom naturreservatet ska detta rapporteras och åtgärdas.

Bevarandemål

- Naturvärdena ska öka och arronderings- och utvecklingsmarkerna ska utvecklas i riktning mot skiktad naturskog.
- Främmande arter som t ex contortatall ska inte förekomma.

Skötselåtgärder

- Avveckla contortatall inom skötselområde A.

3.2 Kulturmiljövärden

I reservatet finns inga kända fornlämningar eller utpekade kulturmiljövärden. Om sådana upptäcks är det viktigt att de bevaras och att särskild hänsyn tas till fornlämnings- och kulturmiljöer så att de inte skadas vid skötselinsatser. För att undvika skador på fornlämningar eller kulturmiljövärden ska samråd ske med länsstyrelsens antikvarier inför planerade skötselåtgärder.

3.3 Anläggningar och information

Rissavaara är ett förhållandevis okänt utflyktsmål. Området nyttjas så vitt länsstyrelsen känner till endast i begränsad omfattning för jakt, utflykter och bärplockning. Trots att området nu ges naturreservatsstatus och områdets höga natur- och friluftslivsvärden blir mer kända för allmänheten bedömer länsstyrelsen att antalet besökare kommer att påverkas marginellt.

I området saknas markerade stigar, eldstäder och andra anordningar för rörligt friluftsliv. Länsstyrelsen bedömer att det inte heller behövs några. Utgångspunkten för detta är att reservatet ska nyttjas för rörligt friluftsliv utifrån sina naturgivna förutsättningar.

Reservatet saknar iordningsställd parkeringsplats, men det finns tillräckligt med parkeringsmöjligheter för personbilar i befintliga breddningar av den skogsbilväg som korsar reservatsgränsen på den östra sidan.

Information om naturreservatet finns på länsstyrelsens hemsida.

Skötsel mål

- Besökaren ska göras medveten om naturreservatets naturvärden och vad man bör tänka på vid besöket.
- Vid naturvårdande skötselåtgärder ska allmänheten på ett lättillgängligt sätt kunna få information om bakgrund, orsak och mål med åtgärden.

Skötselåtgärder

- Vid naturvårdande skötselåtgärder sätts skyltar med information om åtgärden upp i anslutning till aktuellt skötselområde.

3.4 Gränser

Naturreservatets gränser ska markeras enligt Naturvårdsverkets anvisningar snarast efter att naturreservatet har beslutats.

Skötsel mål

- Reservatets gränser ska vara tydligt markerade enligt Naturvårdsverkets anvisningar.

Skötselåtgärder

- Markering av ny reservatsgräns samt borttagande av den gamla gränsen där detta är nödvändigt.

3.5 Tillfartsvägar

Lämpligaste tillfartsvägen till reservatet från allmän väg är österifrån, från väg 394. Ta vägen som går norrut i byn Kompelusvaara vidare tills reservatsgränsen nås (Bilaga A). Skogsbilvägens skick är i nuläget okänt men vid inventeringen som utfördes 2014 var vägen i farbart skick. Skogsbilvägen är en enskild väg. Vid beslutstillfället fanns inget avtal som reglerar länsstyrelsens och allmänhetens nyttjande av vägen.

Skötsel mål

- Länsstyrelsen ska ha kännedom om vägens skick för att kunna anpassa information och eventuellt vidta åtgärder.

Skötselåtgärder

- Vägens status kontrolleras i samband med tillsyn av reservatet. Eventuella förändringar av vägens status rapporteras till webbansvarig.

4 Sammanfattning av skötselåtgärder

Avsnitt	Vad	När
	Översyn och eventuell revidering av Skötselplan	Senast 2030
3.1	Naturmiljövården	
	Borttagande av contortatall inom skötselområde A	Senast 2025 <i>och därefter vid behov</i>
3.3	Information och anläggningar	
	Uppsättning av skyltar med information om skötselåtgärd	I samband med skötselåtgärden
3.4	Gränser	
	Markering av ny reservatsgräns samt borttagande av gammal gräns där det är nödvändigt	Snarast efter att beslutet vunnit laga kraft.
3.5	Tillfartsvägar	
	Vägens status kontrolleras. Eventuella förändringar rapporteras till webbansvarig.	Vid övrig tillsyn av reservatet

5 Källhänvisning

Länsstyrelsen 2008

Data från fältinventering

Länsstyrelsen 2011

Data från fältinventering

Länsstyrelsen 2014

Data från fältinventering

Naturvårdsverket 2004

Skyddsvärda statliga skogar, Norra Norrbottens län. Rapport 5345.

Naturvårdsverket 2005

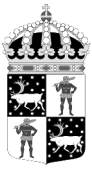
Kategorisering av områden på Sveaskogs innehav i Norrbottens län. Rapport 5498.

6 Bilagor

A. Översiktskarta

B. Skoglig naturvärdesklassning samt skötselområde

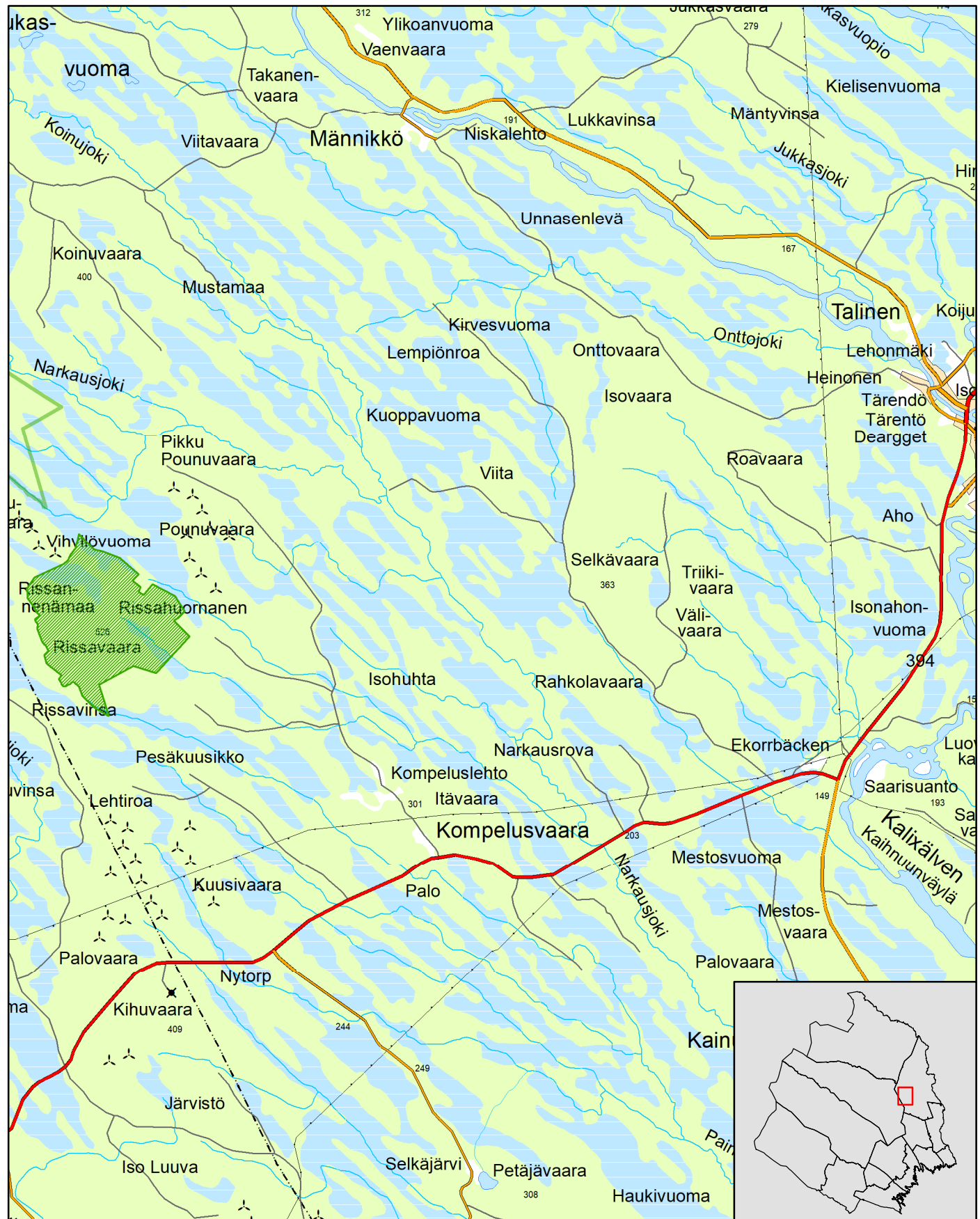
C. Berörda fastigheter samt ägarförhållanden



Naturreservatet Rissavaara

Pajala kommun

Skala 1:150 000

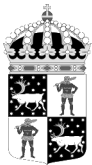
Länsstyrelsen
Norrbotten

© Länsstyrelsen Norrbotten och © Lantmäteriet

- Gräns för naturreservatet
- Övriga naturreservat

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 Kilometer

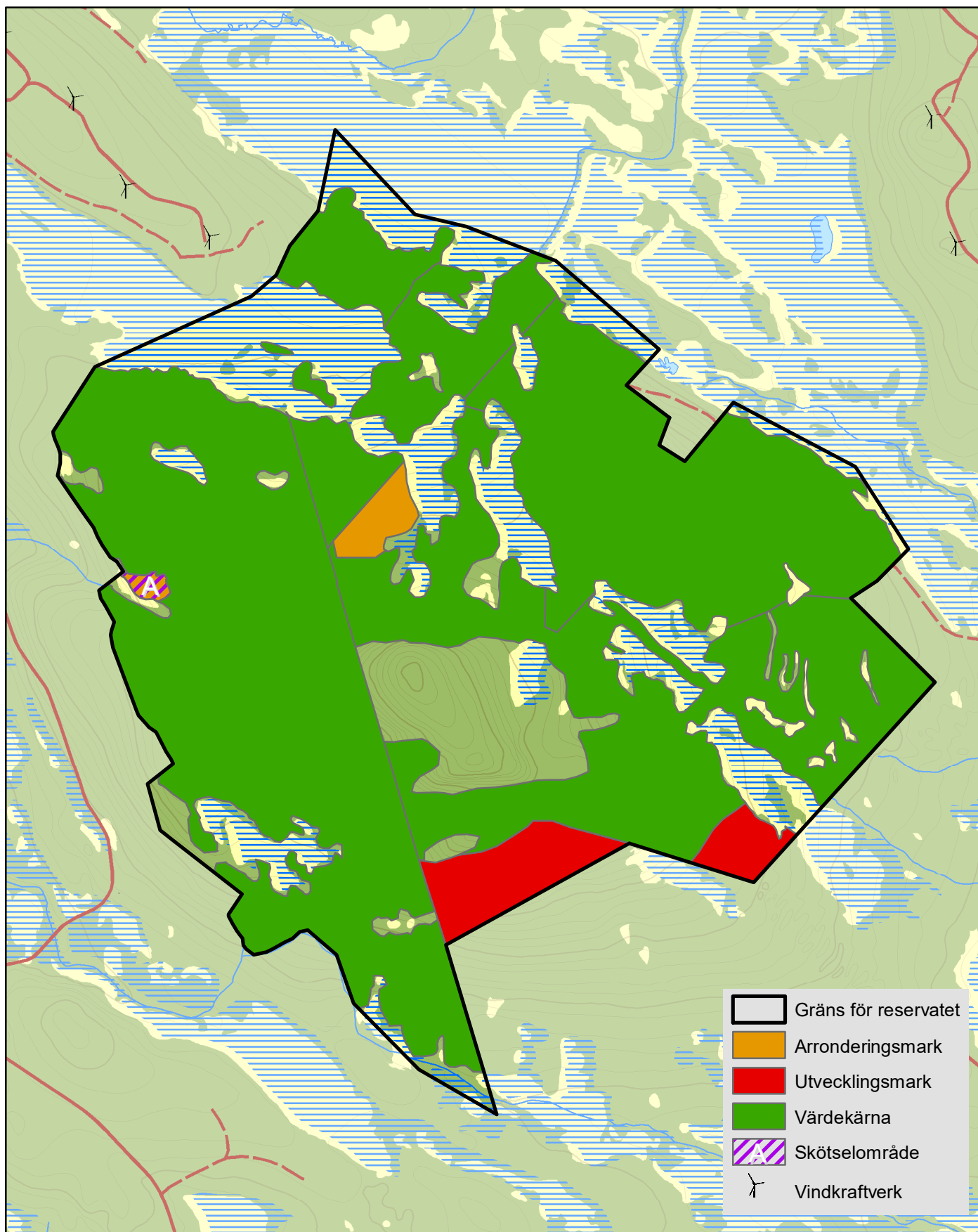


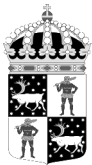


Naturreservatet Rissavaara

Skogliga funktionsklasser samt skötselområde

Skala 1:28 000

Länsstyrelsen
Norrbotten



Naturreseptatet Rissavaara

Berörda fastigheter samt ägarförhållanden

Skala 1:28 000

Länsstyrelsen
Norrbotten